

Børn med særlige forudsætninger

Tidlig opsporing og opmærksomhed

Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan. Det gælder også elever med høj begavelse.

Nogle elever med høj begavelse oplever udfordringer med trivsel eller mangel på passende fagligt niveau i undervisningen. Derfor skal elever i 1. klasse, som skolens leder formoder har høj begavelse, screenes for tegn på høj begavelse. Screeningen kan udskydes til 2. klassetrin, hvis skolens leder vurderer, at elevens modenhed taler for det.

Hørup Centralskole følger skolens handleplan for screening for høj begavelse.

Formålet er tidlig opsporing af og opmærksomhed på elever, som udviser tegn på høj begavelse. På den måde kan skoler tidligt igangsætte relevante undervisningsaktiviteter, der tilgodeser læring og trivsel hos elever med høj begavelse.

Procedure for identificering og støtte af højtbegavede elever på Hørup Centralskole

Indledende vurdering i teamet

Teamet omkring klassen foretager en indledende vurdering af, om der er elever, som potentielt falder inden for kategorien høj begavelse. Denne vurdering sker på baggrund af observationer i undervisningen, faglige præstationer, sociale interaktioner og eventuelle signaler om mistrivsel eller kedsomhed. Typisk vil de inddrage skolens uddannede personale med særlig viden om børn med særlige forudsætninger til sparring.

Indhentning af forældreaccept

Før der igangsættes en screening, skal der indhentes skriftligt samtykke fra forældrene. Det sikrer, at forældrene er informerede og involverede i processen, og at der arbejdes i overensstemmelse med gældende regler for databeskyttelse og etik.

Screening af eleven

Når samtykke er givet, kan en screening påbegyndes. Screeningen kan bestå af forskellige former for test, observationer og samtaler, og den tilrettelægges i samarbejde med relevante fagpersoner, fx fra PPR eller eksterne konsulenter med viden om høj begavelse.

Samspil med forældre

Hvis forældre henvender sig med en mistanke om høj begavelse hos deres barn, indgår teamet i en dialog med dem. Det er vigtigt, at forældrenes perspektiv inddrages tidligt i processen, da de ofte har værdifuld indsigt i barnets udvikling og adfærd.

Tilrettelæggelse af undervisning

På baggrund af screeningen og den samlede vurdering kan de enkelte lærere i teamet at tilrettelægge en differentieret undervisning i længere eller kortere tidsrum. Dette kan inkludere:

- Udvidede eller dyberegående opgaver
- Selvstændige projekter
- Særligt tilrettelagt forløb
- Differentierede undervisning og mål
- Skolens faglige vejledere kan inddrages med henblik på sparring.

Udgangspunktet er at lykkes i egen klasse, fagligt såvel som socialt. Tidligere erfaringer har vist at små, udvalgte hold kan fungere nogenlunde for en periode, men set over tid er det ikke en holdbar løsning, hvis man ikke trives i egen klasse.

Involvering af samarbejdspartnere

Teamet kan inddrage viden og støtte fra samarbejdspartnere som PPR og Vidensby Sønderborg. Disse aktører kan bidrage med rådgivning, sparring og konkrete værktøjer til undervisningsdifferentiering og trivsel.

Andre tilbud i Sønderborg kommune:

Der løbende vurdering af forskellige tilbud/hold man kan tilmelde sig på. Fx

[SCIENCE WORKSHOP – GÅ TIL SCIENCE I DIN FRITID | House of Science](#)

[SYDDANSK UNIVERSITET INGENIØRPRAKTIK | House of Science](#)

[Coding Pirates TECS, Sønderborg - Coding Pirates Denmark](#)

[Talentlinje](#) Musikskolen

[Kunstscole i Sønderborg | Sønderjyllands Kunstscole | Danmark](#)

“Begavet med glæde” har et samlet overblik over tilbud:

[Tilbud til højtbegavede børn og unge](#)

Handleplan for høj begavelse på Hørup Centralskole

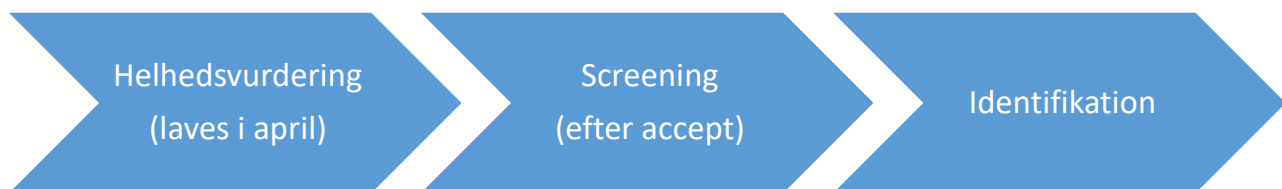
Du finder screeningshæftet her: [Redskab til vurdering af tegn på høj begavelse for elever i 1. klasse](#)

Folkeskoler over hele landet screener eleverne på 1. årgang med henblik på om der sidder elever med tegn på høj begavelse. I særlige tilfælde kan screeningen vente til 2. klasse, hvis skolelederen vurderer det.

På Hørup Centralskole skal klasselærerne og det øvrige team (pædagoger og matematiklærere) i løbet af april konkret vurdere klassens elever på baggrund af de særlige kendetegn for høj begavelse. På baggrund af kendetegnende udvælges elever, der skal tilbydes en screening. Screening foregår kun efter accept fra forældre (se plan frem mod screening i bilag 1). Screeningen skal udfyldes af det pædagogiske personale omkring eleven, af eleven (efter dialog med én fra det pædagogiske personale) og af forældrene. Hvis det samlede billede tyder på høj begavelse, så er det *sandsynligt* at eleven er højt begavet.

Bemærk: Der er ikke en konkret "cut-off score", der beviser at eleven er højt begavet. Screeningshæftet giver således kun en indikation. Du skal som lærer selv vurdere på baggrund af det samlede resultat og de forskellige noter fra elever og forældre.

Herefter skal der sættes ind med forskellige pædagogiske og didaktiske tiltag, særligt undervisningsdifferentiering.

Efter identifikation og de pædagogiske og didaktiske tiltag vurderes der på elevens trivsel. Så længe eleven trives, fortsætter man med de forskellige tiltag, der virker. Hvis eleven kommer i mistrivsel, inddrages PPR på et konsultativt møde. Her er screeningen et væsentligt baggrundsmateriale, der skal inddrages.

Tegn på høj begavelse

For at vurdere om en elev måske er højt begavet, kan du kigge efter en række kendetegn, der måske kan afsløre det. Her er 12 almindelige kendetegn, der kan tyde i retning af høj begavelse:

- Fanger tingene hurtigt
- Er god til at tænke logisk, strategisk, ræsonnere og reflektere
- Er ivrigt observerende og ekstremt nysgerrig

- Har en bred og dyb viden
- Er god til at konstruere og forstille sig ting
- Er perfektionistisk med høje krav til sig selv
- Har en god hukommelse
- Har et stort ordforråd
- Har en original sans for humor
- Er sensitiv på både krop og sjæl – empatiske
- Går op i fairness og retfærdighed
- Er finurlig på sin helt egen måde

Kilde: [Clever Consulting](#)

For videre læsning kan man se en anden, [lignende artikel](#) udarbejdet af psykolog Dea Franck.

Efter identifikation: Pædagogiske og didaktiske tiltag i skolen

For at sikre at en højtbegavet elev ikke ender som underryder, der præsterer mindre end potentialet tilsiger, sigtes der efter at indføre nogle pædagogiske og didaktiske tiltag, der er til gavn for alle niveauer i klassen.

Det kan ske igennem fx udvidede eller dyberegående opgaver, selvstændige projekter eller differentierede undervisning og mål ([læs mere](#)).

Skolens faglige vejledere kan inddrages med henblik på sparring.

Man kommer et stykke af vejen ved at få en forståelse for elevens høje begavelse, samt hvilke udfordringer og forudsætninger det medfører. Forståelsen kan dog ikke stå alene.

Hvis en højtbegavet elev ender i mistrivsel, bør der søges rådgivning hos PPR i samarbejde med forældrene.

Bilag 1: Plan frem mod screening

Vejen til screening af elever i 1. klasse for tegn på høj begavelse

